

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata:
na miesiąc luty 0,75 zł.

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia:
miejskowe mm. 1-linowy 5 groszy
pozamiejscowe " " 6 " "

Dział urzędowy

Nr. 47. Zaraza pryszczycy, utworzenie obwodów obserwacyjnych.

Rozporządzenie p. Wojewody Poznańskiego dotyczące zarządzeń weterynaryjno-policyjnych z powodu zarazy pryszczycy.

Celem stłumienia pryszczycy u zwierząt racicowych w Województwie Poznańskim, uchylam tut. rozp. z dnia 28. IV. 1924 L. dz. 2724/24 I. a zarządzam na zasadzie §§ 16—30 nast. ustawy o chorobach zaraźliwych zwierząt domowych z dnia 26. VI. 1909 r. (Dz. U. Pr. str. 510) §§ 161 i 165 przepisów wykonawczych Rady Związkowej Rzeszy niemieckiej do powołanej ustawy z 7. XII. 1911 (Dz. Ust. Rz. niem. str. 4) tudzież postanowień wykonawczych Ministr. Rol. Domen i Lasów z dnia 1. V. 1912 r. (Dz. Urz. 105) i reskr. Min. Roln. i Dóbr państw. z 30. VII. 1923 r. L. dz. 2971/W. II co następuje:

Ustanawiam obwody obserwacyjne z powodu pryszczycy z mocą brzmienia § 161—169 powołanych przepisów a mianowicie:

A. Obwód ściślejszy.

Do tego obwodu utworzonego przez odnośnego p. Starostę w porozumieniu z właściwym p. powiat. lekarzem weterynaryjnym zostaną z mocą brzmienia § 161—165 powołanych przepisów wcielone miejscowości w których wybuchła pryszczycy.

§ 1.

Z tego obwodu ściślejszego nie wolno wyprowadzać (wywozić, wypędzić, wynosić) żadnego zwierzęcia racicowego tudzież nie wolno wprowadzać jak i przepędzać przez ten obwód luzem lub też w zaprzęgu zwierząt racicowych. Przy głównych wchodach do miejscowości objętych tym obwodem, winne być umieszczone na widocznym miejscu tablice z wyraźnym napisem nieulegającym zatarciu „Pryszczycy“, „miejscowość zamknięta“, wprowadzanie, przepęd i przejazd zaprzęgniętymi zwierzętami racicznymi wzbroniony przy głównym zaś wchodzie winny być podobne tablice o wyraźnym napisie pryszczycą, „Zwierzęta racicowe“ (bydło rogate, owce, kozy, trzoda chlewna). W tem obwodzie podlegają zamknięciu w oborach. Wypęd zwierząt racicowych na pastwiska jest wzbroniony, a znajdujące się już na pastwisku, winne być natychmiast spędzone do stajen i tam trzymane. Zwierzęta kopytowe zagród zapowietrzonych mogą być używane poza zagrodą miejscowości zapowietrzonych, o ile umieszczone są w oddzielnej stajni i przed opuszczeniem zagrody zostaną każdorazowo kopyta dostatecznie oczyszczone i odkażone. Drób zagród zapowietrzonych winien być izolowany w ten sposób, aby nie mógł opuścić podwórza zagrody to samo dotyczy i gołębi. Wpęd obcych zwierząt racicowych do zagrody zapo-

wietrzonych jest wzbroniony. Psy w obwodzie ściślejszym winne być związane lub prowadzone na smyczy.

§ 2.

Wchody do zagród zapowietrzonych obór ze zwierzętami racicowymi, miejsca przed drzwiami obór i wiodące do obór ścieżki, drogi odpływ gnojowy i nawóz winny być przynajmniej raz dziennie polane wodą wapienną lub wysypane sproszkowanym wapnem, a podwórze zwłaszcza okalające oborę zapowietrzoną trzymane w czystości i porządku uniemożliwiającym rozweknie zarazy. Drogi prywatne prowadzące od głównej szosy do zapowietrzonych zagród, zamyka się dla wszelkiego ruchu publicznego.

§ 3.

Wstęp do obór i ubikacji zajętych przez zwierzęta chore względnie podejrzane rzeźnikom, handlarzom, kastratorom oraz osobom zajmującym się procederem domokrażnym i t. p. jest surowo wzbroniony, dozwolony jest natomiast właścicielowi lub jego zastępcy, lekarzowi weterynaryjnemu oraz osobom, którym właściciel zlecił doglądanie i pielęgnowanie zwierząt, osoby, które były zajęte w stajni zapowietrzonych lub przy chorych lub podejrzanych zwierzętach mogą opuścić zagrodę zapowietrzoną jedynie po każdorazowym dokładnym oczyszczeniu i odkażeniu rąk jak wogóle tych części ciała, które stykała się ze zwierzętami chorem lub podejznanymi, odzieży i obuwia. Nie wolno zatrudniać do obsługi zwierząt racicowych w zapowietrzonych zagrodzie tych osób, które mają styczności z obcymi zwierzętami racicowymi. Przedsiębiorstwą zagród zapowietrzonych które odwiedza większa ilość osób, winne być zamknięte aż do wygaśnięcia choroby, przeprowadzenia dokładnej dezynfekcji i uznania jej za dostateczną przez urzędowego lekarza weterynaryjnego i upłygnięciu przepisane go okresu obserwacyjnego.

§ 4.

Wszelkie przyrządy stajenne, które miały styczność ze zwierzętami choremi podejznanymi, lub ich produktami lub odchodami, przed użyciem poza zagrodą zapowietrzoną winne być oczyszczone i odkażone.

§ 5.

W miejscowościach zapowietrzonych, w obwodzie ściślejszym tudzież w promieniu 15 kilometrów od tych miejscowości, zabrania się odbywania targów, jarmarków, wystaw, pokazów lub licencjonowania jak też wogóle spędów zwierząt racicowych.

§ 6.

Zużytkowanie i sprzedawanie w stanie surowym mleka jego przetworów surowych pochodzących od zwierząt z zagród objętych obwodem ściślejszym jest zabronione. Mleko takie winno być przegotowane t. zn. ogrzane do kilkakrotnego zagotowania, lub przynajmniej pozostawać pod działaniem temp. 70°/o przez 30 minut lub 8,50 przez 1 min. Właściwy Starosta jedynie w wyjątkowych wypadkach po dokładnem zba-

daniu miejscowych warunków za zgodą powiatowego lekarza weterynaryjnego, może zezwolić na wyjątki jak odprowadzenie mleka do mleczarni, w której zapewnione jest dostateczne ogrzanie wszystkiego mleka i jego odpadków, tak wydawanego z mleczarni dla ludzi, dla gospodarstw na których znajdują się zwierzęta racicowe, jakoteż użytkowania przez żywy inwentarz racicowy stanowiący własność mleczarni. Miejsca zajazdu wozów przed mleczarnie rampy itp. służące do wyładowywania kanew z mlekiem winne być codziennie oczyszczone zlane mlekiem wapiennym. Konwie od mleka należy przed wydaniem z mleczarni odkażać 3% roztworem wody, poczem wypłukać wrzącą wodą, lub też odkażone parą wodną doprowadzaną pod odpowiednim ciśnieniem.

§ 7.

Nawóz usuwany z obór zapowietrzonych winien być zbierany osobno w obrębie podwórza zagrody i polany grubą warstwą mleka wapiennego świeżo sporządzonego. Gnojówka i nawóz zwierząt przeżuwiających i świń zagród zapowietrzonych może być wywieziony z zagrody tylko za zezwoleniem policyjnym po porozumieniu się z urzędowym lekarzem weterynaryjnym pod warunkami jakie on przepisze i to gnojówka w odpowiednich zbiornikach a gnój na dobrze uszczelnionym wozie z tem, że zostanie zaraz przyorany, użyta zaś droga publiczna, której wolno używać tylko w wypadkach konieczności, zлана wapnem.

§ 8.

Paszy objętościowej, ściółki, wytworów surowych produktów pochodzenia zwierząt racicowych nie wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej, jak tylko za zezwoleniem władzy policyjnej pod warunkami, jakie ta przepisze po porozumieniu się z dotyczącym urzędowym lekarzem weterynaryjnym.

Wetnę owiec wolno wywieść jedynie tylko w workach gęsto utkanych i szczelnie zawiązanych (zaszytych). Wszelkie części padliny zwierząt racicowych z wyjątkiem rogów i skóry winny być przy zrachowaniu jak największej ostrożności uniemożliwiającej rozwleczenia zarazy oddane do unieszkodliwienia w sposób przepisany. — (§ 9 zd. ostatn.).

§ 9.

Poddanie ubojowi zwierząt racicowych zagrody zapowietrzonej w razie koniecznej potrzeby, może odbywać się tylko w tejsze zagrodzie zapowietrzonej i przy zachowaniu środków ostrożności uniemożliwiających rozwleczenia zarazy. Skóry i rogi zwierząt racicowych padłych, zabitych, chorych i podejrzanych, wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej tylko w stanie zupełnie wysuszonym lub po uprzednim dokładnym zdezynfekowaniu ich według wskazówek pow. lek. weter.

B. Obwód obserwacyjny dalszy

do tego obwodu utworzonego przez odnośnego p. Starostę w porozumieniu z właściwym p. pow. lekarzem weterynaryjnym wcielone zostaną miejscowości położone w około obwodu izolacyjnego.

§ 10.

Przepędzenie, przeprowadzenie zwierząt racicowych luzem lub w zaprzęgu w tym obwodzie dalszym jest wzbronione.

§ 11.

Wywóz (wyprowadzenie, wyniesienie) zwierząt racicowych z tego obwodu dla celów użytkowych, hodowlanych, uzależniam od każdorazowego mego zezwolenia i pod warunkami, które przepiszę. W tym celu, zanim się przedsięwzię, jakiekolwiek kroki uprzednio należy uzyskać moje zezwolenie. Dla zwierząt racicowych należących do różnych zagród tego

obwodu, nie wolno używać wspólnych pastwisk, wodopojów, wód do pławienia lub przepędów głównymi ulicami.

§ 12.

Zwierzęta racicowe zagród niezapowietrzonych a należące do obwodu ściślejszego oraz zwierzęta racicowe należące do dalszego obwodu obserwacyjnego muszą być stale trzymane w oborach. Wyprowadzenie na natychmiastowy ubój, ze ściślejszego obwodu obserwacyjnego dozwolone jest wyłącznie tylko do rzeźni położonej w tejsze zapowietrzonej miejscowości a z dalszego obwodu obserwacyjnego do najbliższej położonej rzeźni oraz na targ rzeźni do Poznania po uprzednim zbadaniu i wystawieniu zaświadczenia zdrowotności przez urzędowego lekarza weterynaryjnego, przed wyprowadzeniem dalszego obwodu obserwacyjnego z ważnością 48 godz. z któregooby wynikało, że tak zwierzęta mające być wyprowadzone, jak i wszystkie zwierzęta racicowe tej zagrody zbadane zostały i uznane za wolne od objawów chorób zaraźliwych oraz zezwolenia miejscowej władzy policyjnej.

Wywóz zwierząt racicowych może nastąpić tylko wtedy gdy przed wyprowadzeniem z obory racice będą dokładnie oczyszczone z nawozu i odkażone mlekiem wapiennym a zwierzęta racic. wywożone koleją muszą być wprost dowiezione na wozach bez styczności z innym bydłem do najbliższej stacji kolejowej, z przeznaczeniem do jednej z rzeźni Publicznych Państwa Polskiego, posiadającej bezpośrednie połączenie z torem kolejowym. Do tego jednak konieczne jest prócz wyżej wspomnianego zaświadczenia zdrowotności, wystawionego przez urzędowego lekarza weterynaryjnego względnie lekarza weterynaryjnego, upoważnionego przez Wojewodę do wykonywania urzędowych czynności jeszcze każdorazowe pisemne zezwolenie Wojewody Poznańskiego o ile dotyczy ściślejszego obwodu obserwacyjnego, a każdorazowe zaś pisemne zezwolenie miejscowej władzy policyjnej, o ile dotyczy dalszego obwodu obserwacyjnego, które winien interwenjujący lekarz weterynaryjny zawsze dołączyć do listu przewozowego. Przed załadowaniem jednak zwierząt winien interwenjujący lekarz weterynaryjny powiadomić:

1. zarząd stacji kolejowej załadowawczej o posiadaniem zezwoleniu Wojewody na załadowanie zwierząt oraz o potrzebie nalepienia na wagonach koleji, dotyczących zwierząt, kartek o czytelnym napisie „Zwierzęta podejrzane o pryszczycę”. Podobną uwagę winien umieścić na listach przewozowych,
2. o dniu odejścia transportu zwierząt i to telegraficznie na koszt strony, miejscową władzę policyjną miejsca przeznaczenia tego transportu, podając numer wagonu kolejowego.

Wyładowywanie lub przeładowywanie wśród drogi jest wzbronione; chyba że jest to nieodzownem, by te zwierzęta osiągnęły miejsce swego przeznaczenia. Podczas ładowania tych zwierząt inne zwierzęta racicowe nie mogą się równocześnie znajdować na ładowni. Po załadowaniu ładownia winna być dokładnie odcyszczona i zdezynfekowana.

§ 13.

Na całym obszarze Województwa Poznańskiego wolno załadować i wyładować zwierzęta racicowe (bydło rogate, owce, kozy i świny) na kolejach żelaznych tylko za każdorazowym indywidualnym zbadaniem wysyłanych zwierząt przez odnośnego państwowego lekarza weterynaryjnego i wystawieniem świadectwa zdrowotności, na koszt strony.

§ 14.

Przekroczenia przepisów tego rozporządzenia, które nabiera mocy obowiązującej z chwilą ogłoszenia

W Dzienniku Urzędowym Województwa Poznańskiego będą karane po myśli „działu III” przepisy karne powołane na wstępie ustawy niemieckiej.

— L. dz. 9111/25 I —

Wojewoda, (—) Bniński

Powyższe podaje do publicznej wiadomości.

Koźmin, dnia 18 lutego 1925 r.

Starosta.

— L. dz. 451/25—4 II —

Dział nieurzędowy

Kronika miejscowa

Pogorzela. Dnia 14. bm. odbyła się na tutejszy obwód konferencja nauczycieli. Lekcję przeprowadził wzorowo rektor p. Stenzel, referat wygłosił p. D. Konferencję zakończono wspólnym obiadem oraz dłuższą pogawędką. Serdeczne, powitalne przemówienie p. rkt. St. na cześć nowego Przełożonego dało wyraz konsolidacji jako naturalnemu objawowi łączności w pracy i poza pracą.

— W ubiegłą niedzielę urządził tutejszy Komitet zapoczątkowanej Czytelni Ludowej obchód „Sienkiewiczowski” jako akt wstępny otwarcia tej nowej placówki oświatowej imienia Henryka Sienkiewicza. Na całość złożyły się treściwe zagajenie ks. prob. Czerwińskiego, piękne wykonanie śpiewu przez „Chór Kościelny”, referat p. D. i stosowne deklamacje. Przedewszystkiem wypada podkreślić praktyczny sposób otwarcia czytelnicy. Gołostowne zachęcanie do urzeczywistnienia jakiegoś wzniosłego zadania często zawodzi; trzeba stosować odpowiednich metod. Tylko metoda formowania idei i kierowania przez ideę jest najlepszą rękojmnią powodzeń, tembardziej w takim położeniu, jakie wytwarzają istniejące warunki. Wszelkim inicjatywom ks. prob. Cz. należy się zatem uznanie. Takie postępowanie stwarza szczerze zrozumienie idei czytelnicy i rokuje pożądane owoce. Hcz.

Dortmund, Nadrenja. (Echa katastrofy w kopalni). Wśród 138 górników, którzy zginęli w kopalni „Minister Stein” wskutek wybuchu gazów, znajdują się następujący górnicy Polacy: W. Kakanowski, P. Kaczmarek, W. Krosiński, J. Czerwiński, J. Dolata, Ed. Gierzgowski, J. Galdziński, Fr. Krzozak, A. Grześkowiak, R. Olszewski, Fr. Zakrzewski, J. Maszkowski.

Urząd Stanu cywilnego w Koźminie za czas od 7. I. do 20. II. 25 roku.

Porody syna: August Stelter rolnik, Sapieżyn (bliźnięta) — Leon Makowski zegarmistrz, Koźmin — Antoni Orpel rolnik, Galew — Wincenty Grobelny rolnik, Lipowiec — Jan Arendz kapral zawodowy, Pleszew — Franciszek Nowacki kupiec, Koźmin — Wawrzyn Krawiec rolnik, Skalów — Władysław Seifert rolnik, Chełków — Władysław Dąbrowski robotnik, Czarnysad — Leon Wyduba handlarz, Koźmin,

córke: Franciszek Borowczyk strażnik zaporowy, Czarnysad — Stanisław Mikołajczyk rolnik, Wałków — Tomasz Kowalski robotnik, Koźmin.

Wypadki śmierci: Wiktorja Wosiek, 22 lata Galew — Klara Szczepaniakowa, 57 lat Psiepole — Wanda Mroczek, 5 lat Koźmin — Andrzej Witkowski, 66 lat Stara Obra — Marjan Walenty Seifert, 19 godzin Chełków — Stefan Filipiak, 6 miesięcy Borzęcice — Zofja Szmaj 11 miesięcy Mycielina — Alfons Szurkowski, 8 miesięcy Koźmin — Franciszek Musieliński, 63 lata Mogilka — Katarzyna Owczaryszek, 65 lat Koźmin — Antoni Owieśny, 65 lat Wałków — Marjanna Piaskowska, 82 lata Borzęcice.

Zapowiedzie: Władysław Szkudlarek robotnik, Cegielnia, z Stanisławą Golówną, Wrotków — Bronisław Skoradzki, robotnik Strzyzewko II z Marjanną Pawlus Borzęcice.

Śluby: Józef Jurdziak, rolnik Czarnysad z Elżbietą Wierzowiecką Tatary — Jan Mikołajczak, robotnik z Anną Mięką z domu Daniel (wdowa) oboje z Wałkowa — Jan Janiec, robotnik z Stanisławą Kaczmarkową oboje z Starej Obry — Antoni Ciemięga robotnik (wdowiec), Stara Obra z Heleną Łojek z Rogalczyków (wdowa) Borzęcice — Stefan Płończak, rolnik Strzelce-Wielkie z Czesławą Dymarską Nowa Obra — Jan Kobusiński, sekretarz miejski z Stanisławą Bielawską oboje z Koźmina — Ignacy Gryszka, robotnik z Władysławą Tomczakówną oboje z Koźmina — Stanisław Sobański, obuwnik (wdowiec) Koźmin z Marjanną Szymczakówną Staniew — Stanisław Ryba, czeladnik kowalski Rozdrażewko z Jadwigą Stęclikówną Polskie Olędry — Jan Witek, pomocnik biurowy, Orla z Agnieszką Gryszkówną Wrotków — Stanisław Kostrzewa, urzędnik gospodarczy Baszków z Babarą Nowakówną, Staniew.

Mam do oddania:

**100 centr. długiej
słomy żytniej**

(pastewnej) nadającej się również na poszycia, z której 20 kop snopków mam już gotowych. Cena jak za słomę zwykłą. 100

Stanisław Sagan,
Chełków, p. Koźmin.

**Zaginęły
papiery wojsk.**

na nazwisko

Wincenty Jankowski

ur. 19. 1. 1895 w Wągrówcu
zamieszkały w Koźminie
ul. Borecka 18. 101

W czwartek, dnia 19-go lutego b. r. o godzinie 5 tej popołudniu zmarła w Bogu po długich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. nasza najukochańsza matka, babcia i teściowa

ś. p. z Kręgielskich

Marja Matuszkiewiczowa

przeżywszy lat 70.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę o godz. 4^{1/2} popoł. z domu żałoby z ul. Przyjemskiego 23.

Msza św. za dusze śp. odbędzie się 23-go b. m. o godz. 8-mej.

W ciężkiem smutku pogrążona

rodzina.

99

Koźmin, dnia 20 lutego 1925 r.

Dnia 19-go bm. o godz 9^{1/2}, wieczorem po krótkich cierpieniach zmarła nagle moja ukochana żona, nasza najukochansza matka, babka i teściowa

ś. p.
z Kręgielskich

Janina Nepomucena Kapuścińska

w 75 roku.

Pogrzeb w niedzielę o godz. 2-giej popołudniu z domu żałoby. O czym donosi

W smutku pogrążona
rodzina.

Koźmin, dnia 20 lutego 1925 r. 102

Nadzwyczajne WALNE ZEBRANIE

Banku „Samopomoc“ w Koźminie

odbędzie się 103

w dniu 1-go marca r. b. o godz. 1-szej popoł.

Książki szkolne

zeszyty, piórka, atrament,
tablice, rysiki, gąbki i t. d. 104

poleca

J. Kraszewska, Koźmin

Księgarnia Orędownika

Licytacja przymusowa.

W poniedziałek 23-go bm. o godz. 11 przedpoł.

w KOŹMINIE przy ul. Pleszewskiej w podwórzu p. M. Poutrzaka sprzedawać będą najwięcej dającemu za gotówkę

5 kłoców drzewa porządkowego

G l o m a,

komornik sądowy w Koźminie. 105

KUPUJĘ

seradełę, wykę, peluszkę, groch polny

jak wszelkie

trawy, koniczyny ozerwone, białe, szwedzkie

i proszę uprzejmie o opróbkowane oferty.

OCZYSZCZAM

koniczyny i trawy na maszynach najnowszych systemów i przyjmuje również do czyszczenia na rachunek obcy.

St. Szymanowski

Produkty Rolne 106

Ostrów, Pozn. Tel. 303 i 367.

Celem udogodnienia Szan. Odbiorcom okolicy Kobylina w nabywaniu maszyn i narzędzi rolniczych otwieram z dniem 26-go lutego r. b.

składnicę maszyn i narzędzi rolniczych

w mieście Kobylinie na targowisku u p. Miedzinskiej

Każdy czwartek i dzień jarmarczny będę stale tam na miejscu czynny.

Prosząc o łask. poparcie mej nowej placówki kreślę się

z poważaniem

107

Gostyńska Fabryka Maszyn

Tel. 108.

St. Grześkowiak, Gostyń

Tel. 108.

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.

Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie.